

Prostate-Cancer Mortality at 11 Years of Follow-up

Fritz H. Schröder¹, Jonas Hugosson², Monique J. Roobol¹, Teuvo L.J. Tammela³, Stefano Ciatto^{4,9}, Vera Nelen⁵, Maciej Kwiatkowski⁶, Marcos Lujan⁷, Hans Lilja^{8,9,10}, Marco Zappa¹¹, Louis J. Denis¹², Franz Recker⁶, Alvaro Pérez¹³, Liisa Määttä¹⁴, Chris H. Bangma¹, Gunnar Aus¹⁵, Sigrid Carlsson², Arnaud Villers¹⁶, Xavier Rebillard¹⁷, Theodoros van der Kwast¹⁸, Paula M. Kujala¹⁹, Bert G. Blijenberg²⁰, Ulf-Håkan Stenman²¹, Andreas Huber²², Kimmo Taari²³, Matti Hakama^{14,24}, Sue M. Moss²⁵, Harry J. de Koning²⁶, Anssi Auvinen²⁴, for the ERSPC Investigators

NEJM 2012;366:981-90

DUODECIM-
TEEMA 2010-12

Kliininen tutkimus

Eturauhassyövän seulonnan hyötyjen ja haittojen suhde yhä epäselvä

Eturauhassyövän seulominen PSA-testillä näyttää vähentävän eturauhassyövän aiheuttamaa kuolleisuutta myös pidemmässä seurannassa. Seulonnalla ei kuitenkaan ole vaikutusta kokonaiskuolleisuuteen, ja sen hyötyjen ja haittojen suhteeseen liittyy yhä epäselvyyttä.

Seerumin prostataspesifisen antigeenin PSA:n avulla voidaan eturauhassyöpää seuloa oireettomilta miehiltä. Seulonnassa löydettyistä syövästä valtaosa on kuitenkin paikallisia, hitaasti kasvavia ja solutyypiltään pitkälle erilaistuneita kasvaimia, joiden ennuste lyhyellä aikavälillä olisi hyvä ilman hoitoakin.

Aiemmin eturauhassyövän seulonnan vaikutusta syövän ilmaantuvuuteen ja kuolleisuuteen on selvitetty keskimäärin yhdeksän vuotta kestäneessä laajassa yhteiseurooppalaisessa ERSPC (European Randomized Study of Screening for Prostate Cancer) -tutkimuksessa. PSA-seulontojen todettiin vähentävän pitkälle edenneiden syöpien määrää ja siten myös eturauhassyövän aiheuttamaa kuolleisuutta. Tässä jatkotutkimuksessa seuranta-aikaa oli kertynyt kaksi vuotta pidempään. Tutkimuksessa 182 160 miestä kahdeksasta Euroopan maasta satunnaistettiin seulonta- ja verrokki-ryhmään. Miehet olivat seurannan alussa 50–74-vuotiaita. Seulontaryhmäläiset kutsuttiin verikokeeseen PSA-pitoisuuden määrittä-

miseksi noin neljän vuoden välein. Jos PSA-arvo ylitti arvon 3 µg/l, eturauhaskudoksesta otettiin kudoksenäyte.

Kaksi vuotta pidempään kestäneessä seurannassa eturauhassyövän seulontojen hyödyt osoittautuivat hiukan aiempaa suuremmiksi. Seulontojen ei silti vielääkään todettu auttavan yli 70-vuotiaita, vaan mahdolliset hyödyt rajoittuivat 55–69-vuotiaisiin. Tulosten perusteella yhden eturauhassyövästä johtuvan kuoleman estämiseksi tulisi testeihin kutsua yli tuhat miestä ja heiltä pitäisi löytää lähes 40 syöpää. Kokonaiskuolleisuuden eturauhassyövän seulonnalla ei todettu olevan vaikutusta.

Vaikka nyt saadut tulokset vahvistivat aiempaa havaintoa siitä, että PSA-seulonnat vähentävät eturauhassyöpäkuolleisuutta, eivät tulokset anna vielä perusteita koko väestön eturauhassyövän seulonnan käynnistämiseksi. Se edellyttäisi, että hyödyt olisivat haittoja suuremmat. Nykyään ei vielä pystytä ennustamaan, keiden eturauhassyöpä tulee etenemään ja ketkä tarvitsevat hoitoa. Tulevaisuudessa olisi tärkeää tunnistaa riskiryhmät, jotka voisivat hyötyä seulonnasta. Lisäksi tarvitaan jatkotutkimuksia kartoittamaan seulonnan hyötyjen ja haittojen suhdetta sekä kustannusvaikuttavuutta ennen kuin suosituksia eturauhassyövän seulonnasta voidaan tehdä. ■

1293

